

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА МАКЕДОНСКИ ИНФОРМАТИВЕН ЦЕНТАР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА ЗА 2007 г.

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
<p><i>Изработка и донесување на индикатори за животната средина</i></p> <p>Опис на активността: објавување и презентација на предлог национални индикатори за животната средина</p>	Светлана Ѓорѓева Катерина Николовска	Информативен систем за животна средина
КВАЛИТЕТ НА ВОЗДУХ		
<p><i>Национален план за заштита на амбиентниот воздух</i></p> <p>Опис на активността: Активноста произлегува од Законот за квалитет на амбиентен воздух (член 25). Со Националниот план, се определуваат акциите за заштитата на амбиентниот воздух со који треба да се обезбеди: одржување и подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух во РМ, преземање на мерки за намалување на емисиите од определени стационарни извори на загадување, како и од сообраќајот. При подготовката на националниот план треба да се вклучат и обврските преземени со меѓународните договори кои ги ратификувала или на кои им пристапила Република Македонија. Во склоп на твининг проектот се подготвува Правилник за подготовка на национален план и акциони планови за заштита на воздухот.</p>	Светлана Ѓорѓева, Маријонка Виларова, Александра Крстевска	Воздух
<p><i>Одржување и дополнување на Катастарот на загадувачи и загадувачки супстанции во воздухот</i></p>	Светлана Ѓорѓева, Маријонка Виларова, Љупка Димовска	Информативен систем за животна средина

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
<p>Опис на активноста: Со цел да се идентификуваат емисиите на загадувачки супстанции и количините на емисии, како и деловните субјекти кои го емитираат загадувањето, изработен е катастар за емисии во воздухот. Тој преставува база на податоци за идентификуваните загадувачи. За да се продолжи идентификација на емисиите, катастарот треба да се одржува и надоградува т.е. редовно да се ажурира, односно базата да се проверува, прегледува и надополнува.</p>		
<p>Воведување на методологијата CORINAIR за емисии во воздухот</p> <p>Опис на активноста: Согласно барањата на Конвенцијата за прекуграничен пренос на аерозагадувањето, воведена е методологијата CORINAIR. Таа го дава начинот на инвентаризација на загадувањето и поделба по дадени сектори од номенклатурата SNAP со што се добиваат компатибилни и споредливи податоци на ниво на ЕУ. Вака обработените податоци се користат за подготовка на планови и програми за заштита на амбиентниот воздух.</p>	Маријонка Виларова, Александра Крстевска	Воздух
<p>Изработка на проценки за пристапување на РМ кон протоколите на LRTAP конвенцијата</p> <p>Опис на активноста: Со цел имплементирање на барањата на LRTAP конвенцијата, треба да се ратификуваат и потпишат седум протоколи на конвенцијата со што заштитата на воздухот ќе се врши и интегрира во рамките на процедурите за заштита на воздухот кои се одвиваат во ЕУ.</p>	Маријонка Виларова, Александра Крстевска	Воздух
<p>Прелиминарна оценка и воспоставување на листи на зони и агломерации за квалитет на амбиентниот воздух</p>	Анета Стефановска, Александра Крстевска Љупчо Гроздановски	Воздух

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
<p>Опис на активноста: За да се воспостават зони и агломерации за квалитет на амбиентниот воздух потребно е да се направи прелиминарна оценка на квалитетот на амбиентниот воздух, односно да се обработат сите постоечки мерења (согласно рамковната директива 96/62/ЕУ и Законот за квалитет на амбиентен воздух) во сите региони и места во Р.М. Ако нема доволно мерења или воопшто нема, на дел од територијата на која треба да се врши оценувањето ќе се искористат и методите на моделирање, предвидување и симулација. Исто така во насока на добивање на податоци таму каде нема мерења, а со цел адекватна обработка и воспоставување на зоните и агломерациите за квалитет на воздух потребно е да се извршат репрезентативни мерења на квалитетот на воздухот.</p>		
<p>Одржување на Државен автоматски мониторинг систем за квалитетот на амбиентниот воздух</p> <p>Опис на активноста: Државниот автоматски мониторинг систем за квалитетот на амбиентниот воздух се состои од 15 автоматски мониторинг станици и десет семплери. Мониторинг станиците се поставени во Скопје-5, Велес-2, Битола-2, Кочани, Кичево, Куманово, Тетово, Кавадарци и Лазарополе по една. Четирите високо волуменски семплери се поставени во: Куманово, Битола, Лазарополе и Кочани, а шесте ниско волуменски семплери се поставени во Карпош, Лисиче, Јегуновце, Кичево, Кавадарци и Велес. Параметрите кои ги мерат станиците се: концентрации на сулфур двооксид, азотни оксиди, јаглероден моноксид, озон, суспендирани честички до 10 микрометри, брзина и правец на ветер, влажност, температура, притисок и сончева радијација. Параметрите кои ги мерат семплерите се: суспендирани честички до 10 микрометри и концентрации на тешки метали.</p>	<p>Анета Донеvsка Игор Атанасов Љупчо Гроздановски</p>	<p>Воздух</p>

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
<p>Податоците за квалитет на амбиентниот воздух, од автоматските станици по телефонски пат стигнуваат до централната станица во Македонскиот информативен центар за животна средина. Истите се валидираат, обработуваат соодветно и се доставуваат до јавноста. Податоците од семплерите се добиват по извршена хемиска анализа во Централната лабораторија за животна средина.</p>		
<p>Надградба на мониторинг систем за воздух – 5 нови автоматски мониторинг станици</p> <p>Опис на активност: За утврдување на квалитетот на амбиентниот воздух во рурални области потребно е да се постават автоматски мониторинг станици. Со овие станици покрај основните загадувачки супстанции ќе се мерат и неметанските органски соединенија, метан, амонијак и други, кои произлегуваат од активностите во земјоделието фармите со стока, фугативна емисија од разни отворени копови и др.</p>	<p>Светлана Ѓорѓева, Анета Донеvsка Љупчо Гроздановски Игор Пауновски</p>	<p>Воздух</p>
<p>Надоградба на системот за автоматско прибирање на податоци со набавка на софтвер за автоматска валидација на податоците од мониторинг системот за воздух</p> <p>Опис на активност: Сегашната состојба се карактеризира со часовно пристигнување на 1880 метеоролошки и 2000 еколошки. Валидацијата на истите се врши поединечно и мануелно. За да се автоматизира валидацијата, да се избегнат грешките и за да се обезбеди навремена (дневна) валидација на податоците, потребно е да се надогради системот со набавка на софтвер за автоматска валидација на податоците од мониторинг системот за воздух.</p>	<p>Светлана Ѓорѓева Анета Стефановска Игор Пауновски Маја Граматикова</p>	<p>Воздух</p>
<p>Обука и тренинг на администрацијата на централно и локално ниво за употреба на актите од областа на</p>	<p>Маријонка Виларова Катерина Николоvsка</p>	<p>Усвојување на правото на ЕУ</p>

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
<p>воздух</p> <p>Опис на активността: Зајакнување на капацитетите за подготовка и спроведување на законската регулатива, вклучувајќи подготовка на план за имплементација за секој поединечен пропис, како и упатства за работа со законските и подзаконските акти од областа на воздухот. Подготовка или учество во подготовка на подзаконските акти за воздух во согласност со ЕУ директивите и НПАА.</p>	<p>Анета Стефановска Тања Пауновска Александра Крстеска Несторовска</p>	
УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД		
<p>Одржување и надополнување на Катастарот на загадувачи цврст отпад</p> <p>Опис на активността: Со цел да се идентификуваат емисиите на загадувачки супстанции и количините на емисии, како и деловните субјекти кои го емитираат загадувањето, изработен е катастар за цврст отпад. Тој преставува база на податоци за идентификуваните загадувачи. Со цел да се продолжи идентификација на емисиите, катастарот треба да се одржува и надоградува т.е. редовно да се ажурира, односно базата да се проверува, прегледува и надополнува.</p>	<p>Љупка Димовска Зајков</p>	<p>Информативен систем за животна средина</p>
ВОДА		
<p>Надградба на Катастар на загадувачи на отпадни води</p> <p>Опис на активността: Со цел да се идентификуваат емисиите на загадувачки супстанции и количините на емисии, како и деловните субјекти кои го емитираат загадувањето, изработен е катастар за отпадни води. Тој преставува база на податоци за идентификуваните загадувачи. Со цел да се продолжи идентификација на емисиите, катастарот треба да се одржува и надоградува т.е. редовно да се ажурира, односно базата да се проверува, прегледува и надополнува.</p>	<p>Љупка Димовска Зајков</p>	<p>Информативен систем за животна средина</p>

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
Во текот на 2007 година ќе биде целосно завршен катастерот за отпадни води изработен од страна на Градежниот Институт на Македонија, по што ќе следи период на ревидирање и анализирање.		
БУЧАВА		
<p>Изработка и спроведување на програма за мерење и следење на нивоа на бучава и подобрување на системот за мониторинг на бучава и информативен систем</p> <p><i>Опис на активност:</i> Со Оперативна програма за мерење и следење на бучавата во животната средина предвидено е да се вршат континуирани мерења на нивото на бучава, предизвикана од различни извори, на целата територија на Република Македонија, согласно со барањата пропишани во директивите на Европската Унија кои се внесени во новиот Закон за бучава кој треба да се донесе до крајот на 2006 година.</p>	Катерина Николовска	Информативен систем за животна средина
<p>Набавка на Инструмент за мерење на бучава и вибрации (софтвер за нанесување на бучавата на карта)</p> <p><i>Опис на активност:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Набавка на софтвер за нанесување на нивоата на бучава на карта согласно со барањата пропишани во директивите на Европската Унија кои се внесени во новиот Закон за бучава кој треба да се донесе до крајот на 2006 година. 2. За континуирано спроведување на Оперативната програма потребна е набавка на апарат за мерење на бучавата од Бруел&Кјаер кој е компатибилен со останатата опрема во министерството. 	Катерина Николовска	Информативен систем за животна средина

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
ПОЧВА		
<p><i>Воспоставување на мониторинг систем на почвата за тешки метали и остатоци од пестициди во одредени региони и локации во Република Македонија</i></p> <p>Опис на активността: Испитување на контаминацијата на почвата како резултат на активностите на индустриските, комерцијалните комплекси, термоцентралите, рудниците, како и активности поврзани со земјоделието. Пред се детерминирање на тешките метали и прелиминарни анализи за присуството на одредени пестициди. Планирани се приближно 300 поединечни лабораториски анализи на почва, кои би се одвивале во Централната лабораторија за животна средина.</p>	Катерина Николовска Маргарета Цветковска	Информативен систем за животна средина
<p><i>Воспоставување на мониторинг систем на почвата за тешки метали и остатоци од пестициди во одредени региони и локации во Република Македонија</i></p> <p>Опис на активността: Транспорт до одредените локации за земање на почвени проби за анализи. Набавка на соодветна литература, карти, потоа преводи, печатење на одредени работни материјали, како и посета на одредени работилници за добивање најнови сознанија во однос на мониторингот на почвата.</p>	Катерина Николовска Маргарета Цветковска	Информативен систем за животна средина
ГЛОБЕ ПРОГРАМА		
<p><i>Набавка на инструменти</i></p> <p>Опис на активността: За континуирано собирање на</p>	Светлана Ѓорѓева Катерина Николовска	Информативен систем за животна средина

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
<p>податоците од Глобе мерењата кои се внесуваат во светската Глобе мрежа на податоци, неопходни се хемикалии и инструменти. Обезбедување на истите е обврска на МЖСПП. Редовна обука за наставници кои ги спроведуваат ГЛОБЕ мерењата во нивните училишта (напреден степен). Наставниците имаат потреба од теоретска и практична обука за спроведување на ГЛОБЕ протоколите.</p> <p>За да можат училиштата да се вклучат и да станат ГЛОБЕ училишта неопходно е да имаат обучени наставници. Според планот, предвидено е во секоја тековна година да се примаат минимум по 3 нови училишта</p> <p>За воведување на мерења на почвата потребно е меѓународна обука на македонски тренери кои со тоа ќе се оспособат да ги водат основните и напредните обуки за наставници.</p> <p>Врз основа на собираните резултати во текот на учебната година учениците изработуваат проекти и на крајот на учебната година се презентираат проектите и постигнатите резултати.</p> <p>Целокупната ГЛОБЕ Програма е водена по пат на електронски пристап до централниот ГЛОБЕ сервер. Неопходно е преработка на постоечката македонска ГЛОБЕ веб страница.</p> <p>Со воведување на нови протоколи неопходно е и прирачникот за наставници да се прошири со нови теми и мерења.</p>		
<p>ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМ</p>		
<p>Обезбедување на Интернет конекција Опис на активността: Обезбедување на Интернет конекција за сите локации на МЖСПП. Поддршка на имплементацијата на Стратегијата за управување со податоци за животната средина, т.е. развојот на националниот информациски систем за животна средина - хардверска компонента.</p>	<p>Маја Граматикова Игор Пауновски</p>	<p>Информативен систем за животна средина</p>

Активности	Одговорно лице	Подпрограма во стратешки план 2007-2009
<p>Имплементација на Стратегијата за управување со податоци за животната средина, т.е. развој на националниот информациски систем за животна средина - софтверска компонента. Одржување и сервисирање на информатичка опрема. Обезбедување технишка поддршка од домашни ИТ фирми за одржување на информатичкиот систем во МЖСПП. Набавка на специфичен потрошен материјал кој не се обезбедува преку Службата за општи и заеднички работи при Владата на РМ. Анти-вирусна заштита на информатичкиот систем во МЖСПП.</p>		

* Недостасува кадар за извршување на предвидените активности

26.03.2007

Раководител на
Македонски информативен центар за животна средина

Светлана Ѓорѓева